

Zomereditie

2

4

10

13

Twintig jaren Protestantse Gemeente te Leiden

In 2006 zetten vertegenwoordigers van de Hervormde gemeente van Leiden en van de Gereformeerde Kerk van Leiden in een feestelijke bijeenkomst in de Hooglandse Kerk hun handtekening onder de fusie-actie. Oud-predikant dr. A.J. Lamping blikte terug op de 40-jarige geschiedenis van de totstandkoming van de Protestantse gemeente te Leiden. Halverwege de zestiger jaren was al een eerste stap gezet. In de Bevrijdingskerk vond op Hemelvaartsdag een gezamenlijke dienst plaats. Een dienst op Hemelvaartsdag trok meestal niet zoveel kerkgangers, dus het afbreukrisico was niet groot. Gaandeweg was men in de meeste wijken steeds meer gezamenlijke activiteiten gaan ontwikkelen. Voor de meeste gemeenteleden veranderde er op 26 oktober niet zoveel. Behalve dan voor de gemeenteleden in de Maranathawijk en Zuidwest. Voorafgaande aan de fusie was er vanwege de zorgelijke financiële situatie besloten dat zowel de Bevrijdingskerk (1961) als de Maranathakerk (1955) afgestoten moesten worden. Wijkgemeente Leiden-Zuidwest vond onderdak in de RK Antoniuskerk. Kerkgangers uit de Maranathawijk zouden naar de Vredeskerk gaan. Voor het wijkwerk werd een 'Wijkplaats' gevonden. Duidelijk was al wel dat ook het aantal predikanten (8) financieel niet meer op te brengen zou zijn. De Algemene Kerkenraad besloot daarop dat de zes wijken elk recht had op één predikant.

Zondag Trinitatis in de Hooglandse Kerk

De teruggang tot staan brengen

De Algemene Kerkenraad zag dat aan de jarenlange trend van sluiting van kerkgebouwen en opheffing van predikantsplaatsen sinds de zeventiger jaren een eind moest komen. Inhoudelijk beleid was nodig. Daartoe verscheen rond 2012 een eerste Beleidsvisie van de (nieuwe) Protestantse gemeente. Kernwoord was: 'Bouwen aan een vitale gemeente'. Vooruitlopend was een proefproject gestart van 3 jaar in de Stevenshof (onderdeel van Leiden-Zuidwest) met een breed projectteam: predikant, diaconaal-werker, ouderenwerker en jeugdwerker. Vanuit een nieuw kerkelijk centrum (De Verdieping) werden activiteiten ontwikkeld om

de betrokkenheid van gemeenteleden in dit gebiedsdeel te vergroten. In het kader van het Beleidsplan 2014-2017 werd voorts besloten om een Vitaliseringsfonds in te stellen. Een deel uit het vermogen kwam beschikbaar voor activiteiten in de geloofsgemeenschappen die de betrokkenheid bij de kerk zouden kunnen bevorderen. Veel projecten konden hieruit gefinancierd worden. Twee projecten lopen nog: de Hooglandse Kamer en Bureau van Betekenis. Deze vitaliseringsprojecten konden echter niet verhinderen dat de omvang van de gemeente en de beschikbare financiën - net als bij heel veel andere gemeenten - verder zouden krimpen. De predikantsformatie moest terug naar vier. En wijkgemeente Leiden-Zuidwest moest na de sluiting van de Antoniuskerk opnieuw op zoek naar huisvesting. Die werd gevonden in centrum "De Pelgrim". Een ruimte

onder een appartementencomplex. Is dat de toekomst? Kerk-zijn in de plint van een wooncomplex? Het heeft ook wel iets symbolisch: een wooncomplex gedragen door de kerk.

Hoe nu verder?

De secularisatie is de Protestantse gemeente te Leiden niet voorbijgegaan. Maar er is veel werk verzet. Het Woord van God is gezaaid: in woorden en daden. Het zal, zo is de belofte, niet leeg tot God terugkeren. Het oogsten is aan Hem. Er lijkt ook een kentering gaande. Met name jongeren (Gen Z) tonen meer belangstelling voor het geloof. Zien in dat het 'platte consumptieve leven' niet alles is. De uitdaging voor de Kerk in het algemeen en onze Protestantse gemeente in het bijzonder, is hoe wij ons kerk-zijn zo vorm geven dat wij die nieuwe generatie kunnen helpen bij hun zoektocht om God te vinden en hen - passend bij hun taal en leefwijze - verkondigen dat God al naar hen op zoek is om met hen mee te gaan. Dat is kerk-zijn in optima forma. Mensen vertellen dat God hen zoekt, hen nabij wil zijn en zin en inhoud wil geven aan hun leven in deze wereldtijd. Dan blijft er Goddank perspectief voor de Protestantse gemeente te Leiden.

Hans Karstens

COLUMN

Bert Jan Lietaert Peerbolte

Zomertijd

Deze aflevering van het kerkblad verschijnt in de zomer. Het is de tijd van lange dagen en korte nachten. Een periode waarin veel mensen vakantie hebben om even afstand te nemen van de drukte van alledag. Veel licht, relatief veel vrijheid—het maakt de zomer voor velen het hoogtepunt van het jaar. Hopelijk is het een tijd om te ontspannen.

Psalm 74 schrijft de zomer aan God toe, als onderdeel van de ritmes van de aarde: 'Van u is de dag, van U is de nacht, U hebt maan en zon een vaste plaats gegeven, U hebt de grenzen van de aarde bepaald, zomer en winter, U hebt ze gevormd' (vv. 16-17 NBV21).

Deze manier van kijken naar het ritme van de aarde heeft iets rustgevends. De wijze waarop de aarde ons leven structureert wordt hier aan de Schepper toegeschreven. Dag en nacht, zomer en winter, zon en maan, dat alles heeft een plek in de orde van de schepping.

Bij het lezen van deze tekst komen er bij mij twee gedachten op. De ene is dat deze prachtige beschrijving vooral duidelijk maakt dat wij mensen onderdeel zijn van een groter geheel. Wij zijn niet het centrum van de schepping, maar maken deel uit van een universele orde. Het kan ook rust geven dat de Schepper ons zo heeft neergezet.

Het tweede is de gelijkenis met de getijdengebeden van de kloosters. Daar wordt de dag verdeeld in stukken die gescheiden worden door bidden, lezen en zingen. Door liturgie dus.

Nu betekent het Griekse woord voor liturgie zoveel als 'dienst'. Dienstbaar worden door jezelf klein te maken als onderdeel van een veel groter geheel. Misschien is de zomertijd, met licht en vrijheid, het beste moment om daar eens bewust bij stil te staan.

Jong

M25

Bij M25, het jongerenproject van Diaconaal Centrum de Bakkerij, hebben de leerlingen van het Stedelijk Gymnasium weer gewerkt aan hun barmhartigheid! Zo organiseerden zij eind april een uitje voor kinderen uit het AZC naar Avifauna. De leerlingen hebben alles zelf geregeld: begroting maken, fondsen maken, planning opzetten, en de kinderen begeleiden.

Door deze activiteit hebben de kinderen uit het AZC een fijne dag uit gehad. Ook hebben de leerlingen van het Stedelijk Gymnasium verbinding ervaren met de asielzoekers. *"We horen in de politiek of op het nieuws vaak over "de kwestie asiel" of "het probleem asielzoekers", maar als je wat beter kijkt zul je zien dat het gewoon mensen zijn zoals zij en zoals wij. "Gelukszoekers", wat is dat eigenlijk een misplaatste term. Zoeken we niet allemaal naar een beetje geluk in ons leven?"* De verschillende groepen jongeren zijn elkaar daardoor meer als mens gaan zien: *"Door dit uitje heb ik zoveel aardige, behulpzame, grappige en gezellige mensen ontmoet, en ik hoop hen ook echt nog eens te zien. Het liefst dan niet in het AZC, maar op de universiteit of ergens in het centrum".*

Een andere doelgroep waar M25 zich veel voor inzet is mensen die dak- of thuisloos zijn. Hiervoor werken we samen met het Straatpastoraat. Naast het befaamde kerstdiner wat we voor deze doelgroep elk jaar organiseren, regelen de jongeren ook een zomeruitje voor ze: de boottocht. Op 8 juni zijn we met ongeveer 70 mensen over de Kaag gevaren. Aan boord hebben de deelnemers een lekker lunch met een kroket gehad, en de leerlingen hebben bingo met ze gespeeld. De prijzen – enkele repen chocola – vielen heel goed in de smaak!

Francine Maessen

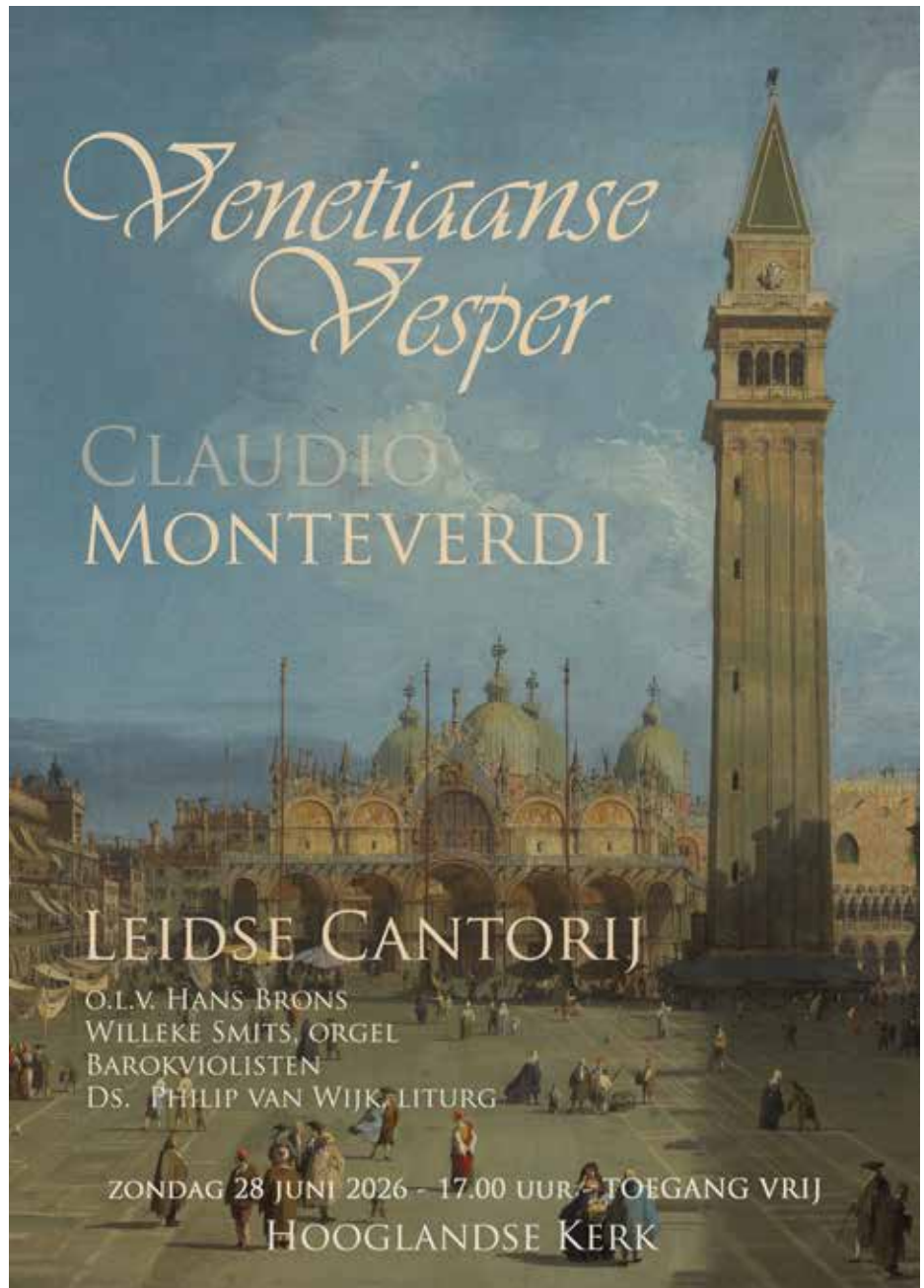
Bijzonder Kerkenwerk Leiden

Vespers en Evensongs in de Hooglandse Kerk

Voor de komende maanden staan er bijzondere uitvoeringen op het programma.

Zondag 28 juni 17.00 uur: Venetiaanse vesper door de Leidse Cantorij

Claudio Monteverdi geldt als de belangrijkste vernieuwer van de (kerk)muziek uit het begin van de 17e eeuw. Beroemd zijn de *Mariavespers* uit 1610. De cantorij onder leiding van Hans Brons voert het openingskoor en de psalm *Lauda Jerusalem* uit. In 1640/1641 publiceerde de inmiddels 74-jarige Monteverdi een soort staalkaart van zijn kerkmuziek onder de titel *Selva morale e spirituale* (vertaald: 'Moreel en spiritueel bos'). Hiervan worden vier psalmen, een motet en een grandioos achtstemmig *Magnificat* aan het slot van de vesper uitgevoerd. Barokviolisten ondersteunen de solo- en koorzang, begeleid door Willeke Smits op het uit 1565/1637 daterende De Swart–Van Hagerbeerorgel. Als intermezzi klinken orgelwerken van Giovanni Gabrieli, die — net als Monteverdi — werkzaam was aan de San Marco-kathedraal in Venetië. Liturg is ds. Philip van Wijk.

Zondag 23 augustus 17.00 uur: Evensong door The Willis Chorale

Op de 10e verjaardag van het koor zingt zij onder leiding van Huw Williams als introit *A Hymn to the Virgin* van Benjamin Britten. De spectaculaire *Evening Canticles* zijn van de organist van de Evensong, Martyn Noble. Daarnaast worden als anthems gezongen *All wisdom cometh from the Lord* van Philip Moore en *Thou hast searched me out and known me* van Joanna Marsh. Liturg is ds. Margreet Klokke.

Zondag 13 september 17.00 uur: Evensong door de Leidse Cantorij

Op het programma staan onder meer de eveneens zeer expressieve *Evening Canticles* van Hugh Blair en *Lo, God is here* van Philip Moore, gewezen Director of Music in York Minster. Na afloop van deze Evensong zal de nieuwe cd van de cantorij worden gepresenteerd. De cantorij wordt geleid door Hans Brons. Willeke Smits bespeelt het orgel. Liturg is ds. Margreet Klokke.

Toegang en informatie

De toegang tot alle vieringen is vrij. Na afloop is er een collecte ter bestrijding van de kosten.

Locatie: Hooglandse Kerk, Leiden
Aanvang: 17.00 uur

Meer informatie is te vinden op:
<https://evensongsleiden.nl/> en
<https://leidsecantorij.nl/>

Algemene Kerkenraad en College van Kerkrentmeesters

Hoe weten we van elkaar wat nodig is?

In het buurthuis van het Leger des Heils in Leiden kwamen op 21 mei ongeveer twintig betrokkenen uit kerken en maatschappelijke initiatieven bijeen voor een ontmoeting van Kerk en Stad, georganiseerd door de werkgroep Kerk en Stad van de PgL. Er leeft een duidelijk verlangen om elkaar beter te leren kennen, zicht te krijgen op wat er in de stad al groeit en bloeit, en samen op te trekken rond thema's als ontmoeting, armoede, vrede en zingeving.

De centrale vraag van de middag was eenvoudig en wezenlijk: hoe weten we van elkaar wat nodig is, en hoe kunnen we elkaar daarin tot steun zijn? In Leiden bestaan al veel goede en bemoedigende initiatieven, maar die weten elkaar nog niet altijd vanzelf te vinden. Juist daarin ligt een mooie roeping voor kerken en organisaties in de stad: elkaar opzoeken, elkaar versterken en de weg naar elkaar openhouden.

Tijdens het gesprek kwamen verschillende plekken ter sprake waar dat omzien naar elkaar al zichtbaar wordt: De Eetkapel in De Kooi, Het Koffiehoekje in de Lammenschansdriehoek en De Bakkerij, waar veel hulpvragen samenkomen. In al deze voorbeelden klinkt dezelfde hoopvolle lijn door: er gebeurt al veel goeds, en wanneer mensen en initiatieven elkaar beter weten te vinden, kan dat nog meer vrucht dragen.

Wat deze middag vooral zichtbaar maakte, is niet alleen de veelheid aan initiatieven, maar ook het gezamenlijke verlangen daaronder: Leiden menselijker, socialer en meer verbonden maken, met aandacht voor wie gezien of gehoord wil worden. Dat verlangen verbond de aanwezigen en gaf richting aan de gesprekken.

Ook de thema's vrede en het belang van luisteren kregen aandacht. Daarbij klonk door dat echte verandering vaak klein en dichtbij begint: in een open gesprek, in onderling vertrouwen, in het delen van verhalen en in het aandachtig aanwezig zijn bij de ander. Juist daar groeit verbondenheid.

Over een half jaar is er opnieuw een ontmoeting, op dinsdag 24 november 2026 om 15.00 uur. Daarmee krijgt dit gesprek een vervolg en blijft de beweging van verbinding in de stad gaande.

Hebt u bij het lezen van dit artikel een idee om de verbinding in de stad te versterken, of wilt u meedenken over kansen tot ontmoeting? Laat het ons weten via scriba@protestantsegeemeenteleiden.nl. Waar mensen elkaar weten te vinden, kan iets van Gods liefde zichtbaar worden in de stad.

Nico Belo, namens de werkgroep Kerk en Stad van de PgL.

Verlangen naar eenheid!

Zondag Trinitatis in de Hooglandse Kerk

Zondag 31 mei was het zover: Zondag Trinitatis! Een zondag die ons herinnert aan God, de Drie-ene. We verwonderen ons over die bijzondere onderlinge verbinding tussen Vader, Zoon en Heilige Geest, de Trinitariteit. Die Triniteit is voor veel christenen een inspiratiebron voor onderlinge verbinding, maar ook een spiegel voor onze onderlinge verhoudingen in de gemeente én tussen geloofsgemeenschappen.

Wanneer voor God die onderlinge relatie belangrijk is en relatie blijft zoeken met mensen, dan is dat voor de Algemene

Kerkenraad van de PgL een extra reden om die onderlinge verbondenheid te bevorderen én te beoefenen, ook in een gezamenlijke kerkdienst. In zo'n gezamenlijke kerkdienst worden we ons opnieuw of voor het eerst bewust dat we samen met andere gelovigen in Leiden het Lichaam van Christus vormen. Foto 5 Zondag Trinitatis in de Hooglandse Kerk

Wat was dan het mooi om zoveel mensen in de Hooglandse kerk te zien. Er moesten stoelen bijgezet worden. Wat klonk de samenzang massaal. En er werd intens meegedaan. Wat deelden we verwondering en vreugde bij het koffiedrinken. De foto's spreken voor zichzelf.

Kunnen we dit niet meer doen?', zo is me al vaak gevraagd. Reserveer maar alvast in de agenda's zondag 23 mei 2027. Laten we er maar een goede traditie van maken. Niet, omdat dit leuk is of omdat er geen verschillen tussen geloofsgemeenschappen zouden zijn. Maar, omdat we proberen de verschillen te overstijgen en samen gehoor willen geven aan het gebed van Jezus: 'Laat hen allen één zijn, Vader. Zoals U in Mij bent en Ik in U, laat hen zo ook in Ons zijn, opdat de wereld gelooft dat U Mij hebt gezonden' (Johannes 17: 21). Over verlangen naar eenheid gesproken!

Nico Belo, scriba Algemene Kerkenraad.

Diaconie

Jaarverslag 2025 De Bakkerij

Zomaar een greep uit wat we in 2025 deden: we boden noodhulp met een boterham, een kop koffie, luiers en een doos Duplo, maar ook en vooral en veel achter de schermen, samen met andere organisaties en partners. We boden onderdak in onze noodopvang, we zochten opvang bij particulieren en begeleiden mensen naar recht op zorg, onderdak of hulp. Met 1:1 aandacht van onze diaconaal werkers aan de broodtafel, maar ook met een maatje, met 200 Leienaars samen of met heel ons netwerk voor ons nieuwe mondzorgproject. In al die hulpvragen gaat het telkens weer om omzien naar die ene mens, met aandacht en een luisterend oor, om te

overbruggen en mee te lopen totdat er weer uitzicht, overzicht of dragende grond onder de voeten is. Veel meer dan materiële hulp, leer ik dat dat ons werk typeert, wezenlijk maakt en onderscheidt van andere voorzieningen of sociale partners. Om geen genoeg te nemen met nee, maar onder protest te helpen, om stem te zijn voor hen zonder stem, om daar waar geen voorzieningen zijn het gewoon zelf maar te gaan doen, gelukkig samen met heel veel anderen en uw en jullie hulp.

Dank voor jullie bijdrage, steun en hulp! U leest alles in het Jaarverslag 2025, bij de nieuwsberichten op onze website www.debakkerijleiden.nl

De Bakkerij zoekt een penningmeester!

Voor aanvulling in het Dagelijks Bestuur van De Bakkerij (moderamen van de Diaconie) zoekt De Diaconie een penningmeester die al bestuurlijke ervaring heeft in het ontwikkelen en onderhouden van financieel beleid, met kennis van zaken dus en het fijn vindt een actieve rol in het Dagelijks Bestuur te spelen.

Daarnaast, een warm hart voor diaconaal werk (omzien naar de medemens) en verbonden met een kerkelijke gemeente, bij voorkeur in Leiden.

Enthousiast geworden of wil je meer weten? Onze voorzitter Rieuwerd Buitenwerf, bereikbaar via voorzitter@debakkerijleiden.nl of 0616411263 (WhatsApp of Signal; telefoon graag in het weekend of in de avond) informeert je graag.

Meer informatie op de website van De Bakkerij: www.debakkerijleiden.nl

Christelijke meditatiegroep al meer dan drie jaar wekelijks bij elkaar op de maandagavond!

Zo'n 51 maandagavonden per jaar komt een diverse groep mensen bij elkaar in de Oud-Katholieke kerk aan de Zoeterwoudesingel.

De bezoekers komen in stilte de kerk binnen, er klinkt meditatieve (Taize) muziek, we luisteren naar twee teksten (een meditatie inleiding van John Main en een korte Bijbeltekst) om daarna gedurende 20 minuten stil te worden. Er wordt afgesloten met het Onze

Vader. Na afloop is er gelegenheid voor koffie, thee en uitwisseling.

De groep is oecumenisch en samengesteld uit deelnemers van diverse leeftijden en achtergronden; Rooms-Katholiek, Evangelisch, Protestants, Orthodox, Oud-Katholiek en alles ertussen in of

niets. Dat maakt ook de uitwisseling na afloop interessant.

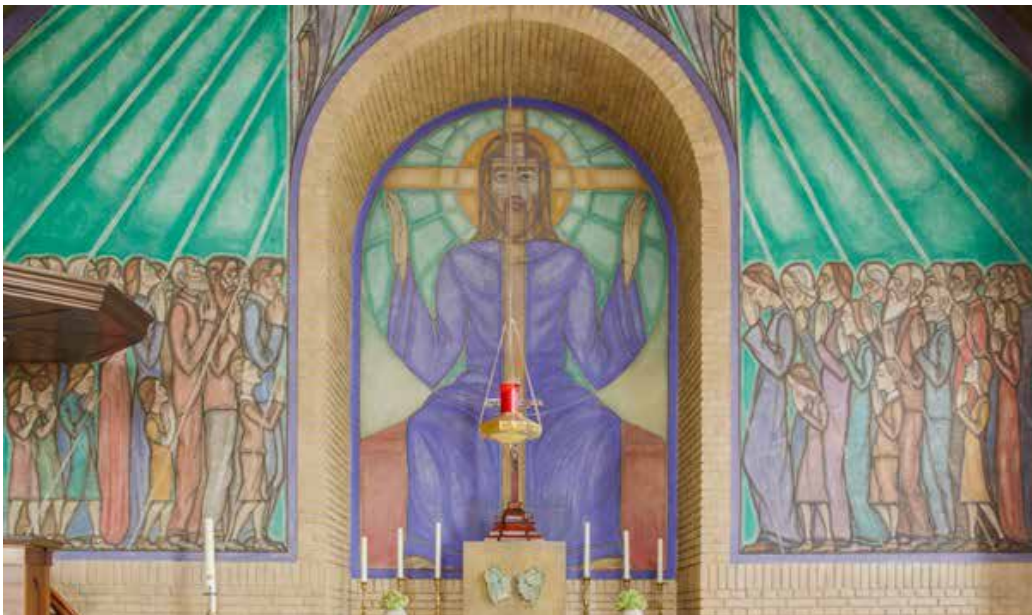
Kom een keer langs om te 'proeven'!

Iedere maandagavond, van 19.30 – 20.30 uur, Inloop via de zij-ingang bij Cronesteinkade 2 achter de kerk, tussen 19.20 uur tot 19.25 uur

Voor meer informatie/vragen: predikant@debakkerijleiden.nl

Meer weten over christelijke meditatie? Kijk op de website www.wccm.org of www.wccm.nl

*Judith van den Berg-Meelis,
Diaconaal Predikant*

Uitvaartverzorging Janson&Bolland
071-5 122 112
 www.levendaal.eu

Janson&Bolland Afscheidscentrum Oegstgeest
 Levendaal 103 Piet Heinlaan 42a
 Leiden Oegstgeest

du PRIE

Restauratie | Renovatie | Utiliteitsbouw | Woningbouw | Projectontwikkeling

www.duprie.nl

BMS Notarissen ondersteunt en adviseert u bij al uw notariële zaken. Wij adviseren zowel particulieren als ondernemers.

Naar Jeremia 32:14
Neem deze documenten, zowel de verzegelde als de open, en leg ze in een kluis, zodat zij vele dagen bewaard blijven.

Familie recht: mr. M. (Mark) Schwarze
 Register goed: mr. R.J.M. (Renate) Akerboom
 Ondernemingsrecht: mr. R.H. (Roel) Breedveld

Plantsoen 25
 2311 KG Leiden
 T. 071 516 29 30
 E. info@bmsnotarissen.nl

Ons kantoor is aangesloten bij
 NETWORK NOTARISSSEN

RHIJNHOF
 gedenkpark - begraven - asbijzetting

Wilt u meer weten over begraven of over de mogelijkheden van asbestemmingen op Rhijnhof? Kijk dan op de website of maak een persoonlijke afspraak.

www.rhijnhof.nl | info@rhijnhof.nl | 071 - 532 06 09
 Openingstijden gedenkpark: maandag t/m vrijdag: 9.00 – 17.00 uur
 zaterdag, zondag en feestdagen: 11.00 – 17.00 uur.

**DE EERSTE
 STAP GAAT
 ZELDEN
 ACHTERUIT**

DRIEBERGEN
 accountants
 fris | scherp | helder

T 071 402 16 21
 algemeen@driebergenaccountants.nl
 www.driebergenaccountants.nl

VASTGOED ONDERHOUD

Al meer dan 50 jaar

Willem Baart & Zn.

www.baartbv.nl • Tel.: 071-5234111

Leiden Zuidwest – De Pelgrim

Startzondag nieuwe seizoen

Op zondag 30 augustus beginnen we ons nieuwe seizoen. Op deze startzondag sluiten we aan bij het landelijke thema van de PKN: 'Beweeg mee!' Bewegen (in de letterlijke zin van het woord) is gezond, voor mensen van alle leeftijden en op allerlei mogelijke manieren. Maar ook voor je geloof is bewegen stimulerend. Daarmee bedoel ik: om je heen kijken naar andere kerken, christenen, naar instanties en organisaties met wie we iets in beweging kunnen brengen in onze wijk. Gelukkig hoeven we het allemaal niet alleen te doen. Als kerk vormen we samen het lichaam van Christus. En we hebben de Geest ontvangen, de Geest die ons in beweging brengt! In de komende weken bereiden we met de commissie eredienst de startzondag verder voor. Zondag 30 augustus hopen we ook het programmaboekje voor het nieuwe seizoen te kunnen uitdelen. Meer hierover volgt via onze nieuwsbrief.

Bijbelkring 15 juli

De verhalen uit de Bijbel zijn al eeuwen oud, en ontstaan in een heel andere tijd en context dan de onze. Dat maakt dat er altijd een vertaalslag nodig is om ze goed te kunnen begrijpen en te bekijken hoe ze in onze eigen tijd van betekenis kunnen zijn. Tijdens deze Bijbelkring lezen we een aansprekend Bijbelgedeelte en gaan we erover in gesprek. Er is veel ruimte voor eigen inbreng. Ds. Mirjam Buitenwerf en ouderenvrouw Jorine de Klerk leiden om beurten deze kring. De laatste bijeenkomst van dit seizoen is op woensdagmiddag 15 juli, om 14.30 uur in de Pelgrim (Apollotoren 2). Wanneer u vervoer nodig hebt, kan dit geregeld worden! Neemt dan tijdig (minimaal een paar dagen van tevoren) contact op. Meer informatie, opgave, of vragen over vervoer: Mirjam Buitenwerf, tel. 06-40425789, buitenwerf.pglzw@gmail.com

Spaaractie in de 40dagentijd

Tijdens de 40dagentijd is er door de gemeente gespaard voor de Luiersbank. De Luiersbank is opgezet door Diaconaal Centrum De Bakkerij en valt onder verantwoordelijkheid van stichting De Goemoers. Luiers in de maten 1 tot en met 6 én luiersbroekjes zijn beschikbaar voor gezinnen die het niet breed hebben en op aanvraag van maatschappelijke organisaties. In 2025 zijn er luiers uitgedeeld aan 32 gezinnen. Met trots konden wij na Pasen een cheque van 1000 euro overhandigen aan Henriëtte van den Broek van De Goemoers. Zij gaf aan dat ze daarmee voorlopig de noodzakelijke hulp kunnen bieden.

Diaken Wilma Buijsman overhandigt Henriëtte van den Broek van De Goemoers een cheque van 1000 euro

Belijdenis in Roemeense zustergemeente Havad...

Totaal anders dan in 'onze' Nederlandse kerk. De kinderen zijn 15 jaar als ze belijdenis doen, het laatste jaar voor ze naar de middelbare school gaan. Zij volgen twee jaar een soort belijdeniscatechisatie. Ze worden voorbereid en leren een aantal vragen uit de Heidelbergse catechismus, het gebed van Calvijn, het Onze Vader, de geloofsbelijdenis en andere teksten en gebeden uit hun hoofd. Op de zaterdag voor de belijdeniszondag, worden de kinderen 'ondervraagd en overhoord' door de kerkenraad. Zenuwslappend voor de meeste kinderen! Ondertussen maken moeders de kerk schoon en versieren deze met bloemen. Ook de ingang van de kerk wordt versierd met dennentakken en bloemen. Op zondag zitten de kinderen vooraan op aparte stoelen in de kerk. De jongens in hun eerste (zwarte) pak en de meisjes in traditionele kledering. Zij worden ten overstaan van de hele gemeente nog een keer overhoord. Lappen tekst kennen zij uit hun hoofd, zij leggen uit wat (en waarom) hun favoriete Bijbelverhaal is. Zij zingen een aantal liederen. Daarna krijgen zij hun eerste avondmaal en aansluitend alleen hun (groot) ouders en peetouders ook. Na afloop is er feest voor genodigden in een restaurant. Een gezellig samenzijn met de familie dat tot in de avond duurt onder het genot van lekker eten. Bijzonder om mee te maken.

Wilma van der Bijl

Kerkdiensten

	De Pelgrim Apollotoren 2, 2324 DR Leiden	Vredeskerk Van Vollenhovekade 24, 2313 GG Leiden	Marekerk Lange Mare 48, 2312 GS Leiden
Zondag 28 juni Deurcollecte: onderhoud kerkelijke gebouwen	10.00 ds. K. Gooverts	10.00 ds. R. van Waarde	10.00 ds. M. Oldhoff, Mijnsherenland 17.00 ds. T. Jacobs
Zondag 5 juli Deurcollecte: eredienst en pastoraat	10.00 ds. B. Schelhaas	15.00 ds. M. Buitenwerf, intrededienst; geen dienst om 10.00 u	10.00 ds. T. Jacobs, dooprojectdienst 17.00 ds. F.J. van Harten, Scheveningen
Zondag 12 juli Deurcollecte: Protestantse Kerk – Missionair werk Nederland	10.00 ds. R.H.M. de Jonge	10.00 pastor M. Draaijers	10.00 ds. T. Jacobs, Heilig Avondmaal 17.00 ds. M.J. Paul, Oegstgeest, Heilig Avondmaal
Zondag 19 juli Deurcollecte: eredienst en pastoraat	10.00 ds. M. den Dulk	10.00 ds. M. Buitenwerf	10.00 ds. E. Gruteke, Huizen 17.00 ds. M. Zeeman, Waddinxveen
Zondag 26 juli Deurcollecte: onderhoud kerkelijke gebouwen	10.00 pastoor P. van der Zalm – van der Beek	10.00 ds. R.H.M. de Jonge	10.00 ds. C. van Anandel, Amsterdam 17.00 ds. W.A. van der Born, Hei-en Boeicop
Zondag 2 augustus Deurcollecte: eredienst en pastoraat	10.00 ds. B. Heubeck	10.00 ds. J.R. Wolthaus	10.00 ds. A. van Vuuren, Capelle a/d IJssel 17.00 ds. R.H.M. de Jonge, Leiden
Zondag 9 augustus Deurcollecte: onderhoud kerkelijke gebouwen	10.00 ds. P. Kuiper	10.00 ds. T.S. Smit	10.00 ds. E.J. de Groot, Hattem 17.00 ds. L. Kansen, Utrecht
Zondag 16 augustus Deurcollecte: eredienst en pastoraat	10.00 ds. P. Warmenhoven	10.00 nnb	10.00 ds. W.J. Dekker, Wageningen 17.00 ds. G. Molenaar, Amsterdam
Zondag 23 augustus Deurcollecte: onderhoud kerkelijke gebouwen	10.00 dhr. H. Karstens	10.00 ds. M. Buitenwerf, Heilig Avondmaal	10.00 ds. T. Jacobs 17.00 ds. E. van den Ham, Zoetermeer
Zondag 30 augustus Deurcollecte: doel van de collecte door de wijk te bepalen	10.00 ds. M. Buitenwerf, startzondag en Heilig Avondmaal	10.00 ds. B. Heubeck	10.00 ds. F.A.J. Heikoop, Nieuw-Loosdrecht 17.00 ds. T. Jacobs
Zondag 6 september Deurcollecte: Protestantse Kerk – Jonge generaties NL – samen met jongeren op weg	10.00 ds. C. van Dongen	10.00 ds. M. Buitenwerf	10.00 ds. T. Jacobs, doopdienst 17.00 ds. J.T. de Koning, Barneveld
Zondag 13 september Deurcollecte: eredienst en pastoraat	10.00 ds. M. Buitenwerf en dhr. W. van Erp, Oecumenische viering in de Maria Middelaars Kerk	10.00 ds. G.A.V. Fröberg, cantatedienst	10.00 ds. M.C. Batenburg, Gouda 17.00 ds. T. Jacobs
Zondag 20 september Deurcollecte: onderhoud kerkelijke gebouwen	10.00 ds. B. Kriekaart	10.00 ds. M. Buitenwerf, startzondag	10.00 ds. T. Jacobs, startdienst 17.00 dr. W.M. Dekker, Waddinxveen

Hooglandse Kerk

Nieuwstraat 20, 2312 KC Leiden

10.00 ds. M. Buitenwerf
 12.00 Ekklesia, ds. C. van den Berg-
 Seiffert
 17.00 ds. P. van Wijk, vesper

10.00 ds. M. Elbers
 12.00 Ekklesia, ds. R. Wattel

10.00 ds. A. Alblas
 12.00 Ekklesia, ds. O. Boersma

10.00 ds. M.R. Klokke
 10.00 Ekklesia, ds. M. Barnard

10.00 ds. N. de Jong-Dorland
 12.00 Ekklesia,
 dr. drs. T. van Leeuwen

10.00 ds. M.R. Klokke
 12.00 Ekklesia,
 pastor M. van der Gaag

10.00 ds. M.R. Klokke
 12.00 Ekklesia, ds. J. van Malde

10.00 ds. H. Klip
 12.00 Ekklesia, mw. D. van Keulen

10.00 ds. M.R. Klokke,
 Heilig Avondmaal
 12.00 Ekklesia, ds. O. Boersma
 17.00 ds. M.R. Klokke, Evensong
 m.m.v. The Willis Chorale

10.00 ds. E. de Paauw
 12.00 Ekklesia,
 ds. S. van der Meulen

10.00 ds. M.R. Klokke
 12.00 Ekklesia, mr. dr. C. Bouteligier

10.00 ds. M.R. Klokke, startzondag
 m.m.v. de Leidse Cantorij
 12.00 Ekklesia, ds. O. Boersma
 17.00 ds. M.R. Klokke, Evensong
 m.m.v. de Leidse Cantorij

10.00 ds. J. Smit
 12.00 Ekklesia, ds. M. Elbers

De Regenboog

Watermolen 1, 2317 ST Leiden

10.00 Liturgiegroep,
 m.m.v. het Regenboogkoor

10.00 ds. T. Smit, doopdienst

10.00 pastor W. Hoogendoorn

10.00 ds. T. Smit, Heilig Avondmaal

10.00 ds. B. Schelhaas

10.00 pastor W. Hoogendoorn

10.00 ds. O. Boersma,
 Heilig Avondmaal

10.00 pastor W. Hoogendoorn

10.00 ds. T. Smit

10.00 Liturgiegroep

10.00 ds. B. Bos

10.00 pastor W. Hoogendoorn

10.00 pastor W. Hoogendoorn en
 ds. B. Bos, Heilig Avondmaal,
 m.m.v. het Regenboogkoor

Overige diensten**Waalse Kerk Leiden**

Breestraat 62-64

2311 CS Leiden

Zondag 10.30 u.

28-06 ds. R.N. Bennahmias

05-07 ds. R.N. Bennahmias

12-07 ds. D. Zantingh

19-07 ds. L. van Hilten-Matthijsen

26-07 geen Franstalige dienst in Leiden, wel in Amsterdam

02-08 dhr. H. Mooiman

09-08 geen Franstalige dienst in Leiden, wel in Amsterdam

16-08 ds. D. Zantingh

23-08 geen Franstalige dienst in Leiden, wel in Amsterdam

30-08 ds. R.N. Bennahmias

06-09 ds. R.N. Bennahmias

13-09 ds. R.N. Bennahmias

20-09 dhr. H. Mooiman

Scheppingskerk Leiderdorp

Van Poelgeestlaan 2

2352 TD Leiderdorp

Dienst voor doven.

Zondag 10.00 u.

28-06 ds. Hibma, Heilig Avondmaal

12-07 geen dienst, vakantie

26-07 dhr. A.F. de Best + tolk

09-08 ds. Oechies + tolk, combidienst Dorpskerk

23-08 geen dienst, lunch op 22-08 om 12.00 u

06-09 ds. W. Otte

20-09 dhr. C. van Rijn + tolk

Lakenhof Leiden

Arthur van Schendelstraat 2

2321 WH Leiden

Zondag 10.30 u.

28-06 mevr. R. Nazarski

12-07 dhr. J. Zonneveld

26-07 mevr. W. van der Meij

09-08 ds. D. Meijer

23-08 mevr. W. van der Meij

13-09 mevr. W. van der Meij

Schouwenhove Leiden

Schouwenhove 27

2332 DP Leiden

Woensdag 15.00 u. – 16.00 u.

24-06 ds. M. Driessen, Avondmaalsviering

In juli en augustus zijn er geen kerkdiensten i.v.m. vakanties.

Bijbelkring te Schouwenhove:

Kleine recreatiezaal (11de verdieping)

Woensdag 15.00 u. – 16.00 u.

10-06 ds. M. Driessen

De Verbinding – Vredeskerk

Intrededienst Mirjam Buitenwerf op zondag 5 juli

Op de zondag van mijn verkiezing als nieuwe predikant van de Verbinding, was de sfeer heel verwelkomend. Dat was een heel mooi en fijn begin, en ik verheug me op de toekomst! Ondertussen zijn we gestart met de voorbereidingen voor de intrededienst. Zo vlak voor de zomer beginnen als nieuwe predikant is natuurlijk best bijzonder,

want de zomer is eigenlijk een tijd om tot rust te komen. Maar ik zie het ook als een moment om bewust stil te staan bij de liefde en geborgenheid die God ons geeft. Na al het harde werken in het afgelopen seizoen (op school, werk, in het zorgen voor anderen, in het werk in en voor de kerk) kunnen we weer opladen. We mogen in die rust ervaren en geloven dat God ons leven in het licht wil zetten, dat Hij ons draagt. Jezus zegt het zo: 'mijn juk is zacht en mijn last is licht'. Meer daarover op 5 juli, om 15.00 uur in de Vredeskerk. Heel graag tot dan!

Ds. Mirjam Buitenwerf

24 uren challenge jongeren

Wij, jongeren van de jeugdkapel, gaan voor ons goede doel, Mutua, weer een 24 uren challenge in de kerk doen. Op 27 juni gaan we rond 12.00 de kerk in en leven dan 24 uur zonder stroom!! Dat betekent:

- GEEN TELEFOON!!!
- GEEN FILM KIJKEN!!
- GEEN KOELKAST!
- GEEN LAMPEN AAN!!

Hoe zullen we de tijd doorkomen!? Daar hebben we natuurlijk allerlei ideeën over. We vertellen er graag over op 21 juni en jullie kunnen ons natuurlijk weer sponsoren (op 21 en 28 juni voor en na de dienst zowel contant als via pin). Hoe we het hebben volgehouden? Daar vertellen we u 28 juni tijdens de dienst over. Wat we al zeker weten is dat we na die dienst ook lekkers voor bij de koffie gaan verkopen, samen met de actiecommissie Colombia.

Gerdien Hoekerswever

Zomerochtenden:

Geloof en Betekenisvol ouder worden

In de maanden juli en augustus zijn er in de Vredeskerk vier thema-ochtenden over Betekenisvol Ouder Worden. Voor

meer informatie zie pagina 15 van dit blad. De ochtenden zijn afzonderlijk bij te wonen en worden geleid door Jorine de Klerk.

Jeugdkapelkamp 4 - 6 september

Al heel lang wordt er vanuit de Verbinding in september een jeugdkapelkamp georganiseerd. En voor het 4e jaar gaan we als PgL jongeren samen op kamp. Naast heel veel lol (tijdens slapen in tenten, het eten en spelletjes doen rond een thema) is het ook fijn om te merken dat je niet de enige jongere bent die naar een kerk gaat. We hebben op zondag een dienst waar we stil staan bij geloven in onze tijd. Niemand denkt of gelooft hetzelfde en daar is ruimte voor. Fijn dat er een plek is waar herrie en stilte, lol en serieus samengaan.

Iedereen die naar de middelbare school gaat en op één of andere manier verbonden is aan de PgL kan mee. En natuurlijk zijn vrienden ook welkom..

KAMP
2026
Ga je mee?

Wij gaan van 4 t/m 6 september
weer op kamp.

Je kan je opgeven bij het e-mailadres:
willemienepim@zonnet.nl

(ps. Voor iedereen vanaf de brugklas)

Cantatedienst

In onze zondagse dienst van 13 september wordt de cantate "Herr, wenn ich nur Dich habe" (psalm 73: 25-26), BuxWV 39 van Dieterich Buxtehude (1637-1707) uitgevoerd.

Het werk is een zogeheten concerto-aria cantate en is geschreven voor een intieme, kamermuzikale bezetting. De psalmttekst, die de hoop op Gods hulp in tijden van rampspoed tot uitdrukking brengt, wordt gecombineerd met vrije, spiritueel-meditatieve poëzie van Anna Sophia, landgravin van Hessen-Darmstadt.

Marekerkgemeente – Marekerk

Zomerperiode

De onderlinge verschillen worden in de zomer vaak pijnlijk zichtbaar. Velen gaan op vakantie; ouderen en minderbedeelden veel minder. En ook de bestemming van ons rustoord verschilt behoorlijk. Mensen met een goed gevulde portemonnee gaan doorgaans veel verder en langer weg dan mensen met een kleine beurs.

Toch leert de Bijbel ons dat rust niet in de eerste plaats afhankelijk is van luxe, verre reizen of geld. Al vanaf de schepping geeft God het ritme van arbeid en rust. In de Bijbel klinkt telkens weer de oproep om tijd te nemen voor loslaten, bezinning en herstel. Rust is daarmee geen overbodige luxe, maar een gave van God.

Tegelijk waarschuwt de Schrift ervoor om ons geluk niet te zoeken in uiterlijke welvaart. Wie veel bezit, heeft niet automatisch meer rust of ontspanning. Ware rust wordt gevonden in tevredenheid en in een leven dicht bij de Heer. Ook wie thuisblijft of slechts eenvoudig vakantie kan vieren, mag weten dat Gods zorg en nabijheid niet afhangen van afstand of bestemming.

Juist in deze zomerperiode mogen wij aandacht hebben voor hen die eenzaam zijn, niet weg kunnen of zorgen dragen. De zomerbonnen van de Bakkerij zijn dan ook een schot in de roos. Maar we geven niet alleen met onze portemonnee; ruimte maken in je agenda is minstens zo wezenlijk.

Gemeentedag & startzondag

Op 19 september hopen we onze gemeentedag in en om de Marekerk te houden. Deze middag en avond staan in het teken van ontmoeting en gezelligheid. Op zondag 20 september wordt vervolgens de startzondag(dienst)

gehouden. Vanaf die dag willen we weer het ritme oppakken van het goede kerkelijk leven van doordeweeks.

Prekenserie over 'zijn met'

Komend seizoen willen we als gemeente stilstaan bij het thema 'Zijn met', naar aanleiding van de nieuwe bijbelstudie-map. In deze studies staat het gedachtegoed van theoloog Samuel Wells centraal. Hij benadrukt dat het in het diaconale en missionaire werk niet allereerst gaat om wat wij dóén, maar om hoe wij aanwezig zijn — bij God, bij elkaar en bij de mensen om ons heen. Wells heeft vier vormen van betrokkenheid schematisch weergegeven.

Toelichting op de indeling:

Boven (doen):

hier gaat het om actie, projecten, iets tot stand brengen.

Onder (zijn):

hier draait het om aanwezigheid, relatie en identiteit.

Links (vóór):

er is een zekere afstand; je handelt ten behoeve van de ander.

Rechts (mét):

er is nabijheid en wederkerigheid; je deelt het leven samen.

In een tijd waarin veel draait om presteren, oplossen en organiseren, is dat een waardevolle en ook confronterende vraag. De Bijbel laat immers zien dat God niet op afstand blijft, maar mensen opzoekt en met hen optrekt. Vanuit dat perspectief zijn vier bijbelstudies samengesteld, die ook de basis vormen voor een serie morgendiensten in het najaar.

Op startzondag (20 september) staat Exodus 2 en 3 centraal. Daar maakt God zich aan Mozes bekend als de God die het lijden van Zijn volk ziet, hoort en kent: "Ik zal er zijn." Vervolgens luisteren we op 11 oktober naar het verhaal van Ruth, die trouw naast Naomi blijft staan in een tijd van diepe rouw en onzekerheid. Op 25 oktober ontmoeten we Zacheüs, bij wie Jezus thuis wil zijn. Tenslotte horen we op 8 november over Filippus en de Ethiopische kamerling, waar een open gesprek onderweg ruimte geeft aan geloof en doop. De bedoeling van deze prekenreeks is niet alleen om de Bijbel beter te begrijpen, maar ook om samen te oefenen in een levenshouding van aandachtige aanwezigheid. We hopen dat de diensten en bijbelstudies mogen bijdragen aan verdieping van geloof, gemeenschap en missionaire betrokkenheid.

ds. Ton Jacobs

Hooglandse Kerkgemeente

De Hooglandse Kerk in de zomer

Serie diensten 'Het gewone stadsleven'

In de zomer wordt er in de Hooglandse Kerk altijd een serie diensten gehouden, die aansluit bij wat er in de stad gebeurt of te zien is. Zo was er in 2020, toen er herdacht werd dat de Pilgrimfathers 400 jaar geleden uit Leiden vertrokken, een serie over 'pelgrim zijn'. Er zijn series geweest over de muurgedichten en de bijbelse muur-reliëfs in de stad. En series die aansloten bij de verschillende exposities op de Hooglandse Kerkgracht.

Dit jaar zal er in de zomer stil gestaan worden bij het gewone leven van mensen in de stad. Het zal gaan over een aantal werkwoorden die hun leven kleuren. Over 'eten en drinken', op terrasjes, in restaurantjes en thuis. Over 'werken en zorgen', 'bewegen en spelen' en over 'ademen en rusten'. Inspiratie wordt gevonden in tijdschrift voor bezinning 'Speling' - jaargang 2010 voor werken en zorgen en jaargang 2025 voor de overige thema's.

Zomer openstelling Hooglandse Kamer en Kerk

Op woensdag-, vrijdag- en zaterdagmiddag zijn de Hooglandse Kamer en – Kerk open voor toeristen en voorbijgangers. In de Hooglandse Kamer is er een expositie met als thema 'Sporen'. Twee Leidse kunstenaars delen er hun inspiratie met ons. Rachel Bellwinkel nodigt met haar werk uit om te vertragen en opnieuw te kijken naar de wereld om je heen.

Als je er even bij stil staat, kun je overal meer in zien dan je op het eerste oog denkt dat er is. Overal vind je een eindeloze variatie aan lijnen en structuren, waarin de sporen van de tijd en het gebruik van de dingen om ons heen zichtbaar worden. Denk aan gedroogde aarde en de bast van een boom. Maar ook putdeksels, bakstenen en schaduwen onthullen patronen die fascineren als je de kunstenaar je aandacht erop richt. Deze patronen vormen het uitgangspunt van haar werk. Peter Zuur creëert eigen gebouwen uit sporen van bestaande architectuur. Schijnbaar nonchalant maar uiterst effectief werkt hij met gescheurde stukken papier en karton. Hij gebruikt allerlei soort tape, tippex, inkt en acrylverf in felle kleuren om o.a. luxebungalows met zwembaden te creëren, waar je graag even zou willen blijven...

Aankondiging nieuwe cd Leidse Cantorij

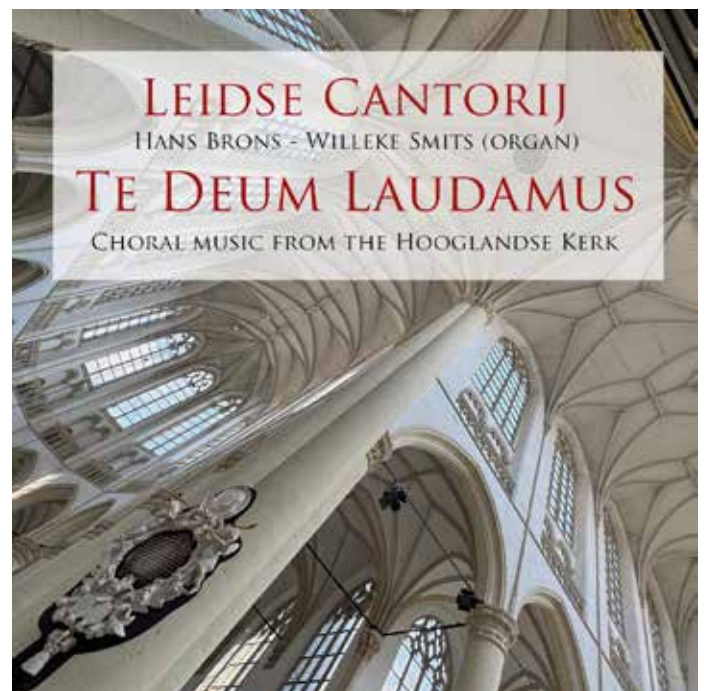
Bijna dertig jaar na de eerste cd van de Leidse Cantorij verschijnt er opnieuw een bijzonder album. Waar de cd uit 1999 het afscheid markeerde van cantor-organist Joop Brons vormt deze nieuwe opname het muzikale sluitstuk van het dirigentschap van zijn zoon Hans.

De cd brengt twee thema's samen die als een rode draad door het programma lopen: lofprijzing en het verlangen naar vrede. Dat klinkt door in werken van onder anderen Vaughan Williams, Andriessen, Parry en Howells, maar ook in eigentijdse composities van Emma Brown, die inmiddels met recht 'composer in residence' van de Cantorij genoemd mag

worden. De stukken variëren van monumentale dubbelkorige werken tot intieme, bijna meditatieve klankwerelden. Samen laten ze horen hoe rijk en veelzijdig de Anglicaanse traditie is - en hoe prachtig deze muziek tot leven komt in de Hooglandse Kerk. Zo vormt deze cd niet alleen een terugblik op vele jaren muzikaal leiderschap, maar ook een viering van de unieke klankcultuur die de Leidse Cantorij samen met haar dirigent heeft opgebouwd.

De presentatie ervan vindt plaats op zondag 13 september na de evensong.

ds. Margreet Klokke

Merenwijk – De Regenboog

Laat iets van je horen!

Het einde van het seizoen nadert en de zomerperiode breekt aan. Hoewel rust en ontspanning in deze maanden vaak de boventoon voeren, gaan de vieringen en activiteiten binnen onze gemeenschap natuurlijk gewoon door. Onze seizoenafsluiting hebben we inmiddels achter de rug. Samen met alle vrijwilligers genoten we van een heerlijke maaltijd en een gezellige quiz. Het was een ontspannen en hartelijke avond waarop we konden terugkijken op een mooi seizoen vol ontmoetingen, inzet en betrokkenheid. Een welgemeend woord van dank aan iedereen die hieraan heeft bijgedragen, is dan ook zeker op zijn plaats.

Ook de afsluitende Kliederkerk-viering was weer bijzonder geslaagd. Het thema De Schepping was op creatieve wijze uitgewerkt in een speurtocht door het wijkpark. De deelnemers gingen op pad kwamen onderweg zeven vragen tegen, één voor elke scheppingsdag. Onderweg verzamelden zij bloemen, bladeren en andere materiaal uit het park. Zo werd de rijkdom en diversiteit van de natuur op een speelse manier zichtbaar gemaakt.

Terug in de ontmoetingsruimte van De Regenboog volgde een afsluitend verhaal, afgewisseld met het mooie lied Zie de zon, zie de maan. Daarna genoten we buiten op het grasveld, heerlijk in het zonnetje, van een gezamenlijke picknick met allerlei lekkers. Het was een prachtige manier om de Kliederkerkcyclus van dit seizoen af te sluiten en samen dankbaar terug te kijken. In september pakken we de

draad weer op en gaan weer verder met de kliederkerkvieringen. Ook ons kerkorkest, aangevuld met gastspelers, heeft zich onlangs van zijn beste kant laten horen. Tijdens de gezamenlijke viering van alle PgL-kerken in Leiden op zondag Trinitatis klonken de muzikale bijdragen indrukwekkend door de kerkruijme. Het was een genot om naar het spel te luisteren en te zien met hoeveel enthousiasme er werd gemusiceerd. De plannen voor het volgende seizoen staan alweer in de steigers. Ook dan hopen wij opnieuw te kunnen genieten van de prachtige klanken van dit bijzondere kerkorkest onder leiding van Winfried van der Wal.

Inmiddels zijn we aangekomen in de vakantietijd van het jaar. Voor veel

mensen begint de vakantie iets eerder of juist wat later dan de schoolvakanties. Even weg uit het vertrouwde ritme, voor een korte of langere periode. Een tijd waarin je andere dingen meemaakt, tot rust komt en nieuwe indrukken opdoet.

Misschien verwonder je je over de schoonheid van de natuur, over indrukwekkende landschappen of over bijzondere planten en dieren. Misschien word je geraakt door bijzondere architectuur, een mooi kunstwerk of een inspirerende tentoonstelling. Het kunnen ook juist de ontmoetingen met andere mensen zijn die je bijblijven: gesprekken, onverwachte momenten of ervaringen die je blij maken, raken of inspireren.

Wij nodigen je van harte uit om ons in De Regenboog deelgenoot te maken van zo'n kleine of grote belevenis tijdens je vakantieperiode. Dat kan een bijzondere ervaring zijn, maar ook een eenvoudig moment dat voor jou betekenis heeft gekregen en dat je graag wilt delen met anderen.

Stuur gerust een bericht en/of een foto naar foto@kcregenboog.nl. Jouw belevenis of foto kunnen we bijvoorbeeld laten zien tijdens de collecte in een viering. Op die manier blijven we met elkaar verbonden, ook wanneer we fysiek niet bij elkaar zijn. Samen vormen we immers een gemeenschap die verder reikt dan de momenten waarop we elkaar ontmoeten in de kerk. Doe je mee?

Ik wens jullie allen een mooie, inspirerende en gezegende zomerperiode toe, met ruimte voor rust, ontmoeting, verwondering en nieuwe energie.

Jan Vis

Ekklesia Leiden

Herdenking einde WOII in 'Nederlands-Indië' op 16 augustus

Op 15 augustus wordt de Tweede Wereldoorlog in Nederlands-Indië herdacht en het einde ervan gevierd. Het is een deel van ons Nederlandse oorlogsverhaal dat lang buiten beeld bleef. Op 16 augustus wordt in de viering van de Ekklesia Leiden hierbij stil gestaan.

Het thema van de viering is: 'Gehoord worden'. Aansluiting wordt gezocht bij een Exodus-verhaal: het volk Israël, onderweg in de woestijn, roept God aan.

God geeft gehoor. Hij helpt. Hij zegt hen zich Zijn hulp in de toekomst te herinneren.

Je gehoord voelen, als je toe bent aan vertellen, is essentieel voor (mogelijke) verwerking en misschien vergeving.

Er wordt geprobeerd een brug te slaan naar het geweld tegen o.a. de Druzen in het huidige Syrië. Geweld dat ook veel minder aandacht krijgt in de media dan veel ander oorlogsgeweld nu. Een Syrische kunstenaar exposeert haar kunst.

Fotograaf Ilvy Njiokiktjien

Wie verwantschap voelt met dit thema is van harte uitgenodigd bij deze viering, waarin Desirée van Keulen (persoonlijk betrokken bij dit thema; gastvoorganger van de Ekklesia Leiden) de overweging houdt. Deze viering is voorbereid en wordt gehouden met medewerking van diverse betrokkenen. **De viering is van 12:00 tot 13:15 uur in de Hooglandse kerk.**

Welkom!

*Desirée van Keulen
(Vereniging Ekklesia Leiden)*

(NIET) in GODS NAAM!?

Met deze provocerende titel wordt u uitgenodigd aanwezig te zijn bij een serie lezingen in het najaar van 2026.

Al sinds jaren bestaat in de Ekklesia de werkgroep Lezingen, met een plezierig constante samenstelling. In de loop van die jaren boden we lezingen aan over actuele thema's, die we zelf ook interessant vonden.

We waren te gast in de Aula van het Bona College aan de Hoge Rijndijk en in die van het Mare College. Maar sinds 2018 mogen we trots zijn op een vruchtbare samenwerking met Studium Generale van de Leidse Universiteit. De lezingen zijn gewoonlijk in zaal 019 van het Lipsiusgebouw. In de afgelopen jaren passeerden o.a. de thema's duurzaamheid, menswaardigheid, heiligheid, compassie, tolerantie en

in 2025 spraken 5 wetenschappelijke inleiders over alle aspecten van identiteit.

Voor het najaar 2026 koos de werkgroep voor een thema dat veel mensen aanspreekt.

Al in de negentiende eeuw analyseerde Karl Marx religie als onderdeel van maatschappelijke verhoudingen: niet alleen als "opium van het volk", maar ook als uitdrukking van lijden én protest daartegen ("de zucht van het onderdrukte schepsel"). Lenin veranderde het voorzetsel in Marx' bekende uitspraak en sprak van religie als "opium voor het volk", een instrument in handen van de heersers om het volk verdoofd te houden. Die dubbelzinnigheid is nog steeds relevant. Religie kan conflicten aanwakkeren, maar ook verzet, verzoening en geweldloosheid inspireren.

Vanaf maandag 21 september tot en met maandag 26 oktober bent u zes maandagavonden om 19.30u welkom in het Lipsiusgebouw voor de lezingenreeks.

21 september: prof. dr Alette Smeulers, (recent boek: *Angst-aanjagend normaal*)

28 september: prof. dr Heleen Murre, Midden Oosten

5 oktober: prof. dr James Kennedy, Verenigde Staten

12 oktober: prof. dr Heleen Zorgdrager, Oekraïne

19 oktober: prof. dr Gerrie ter Haar, sub-Sahara

26 oktober: prof. dr Govert Buijs, o.a. de geschiedenis van geweld

*Namens de werkgroep, Marga Bakker
(info@ekkesialeiden.nl)*

Fotograaf Ilvy Njiokiktjien

Varia

Kerkbezoek De Regenboog tijdens de zomervakantie.

Onlangs een weekje op Borkum geweest; een Duits waddeneiland. Vlak bij de strand boulevard staat een kerkje met een gebouw ernaast waarop met grote letters staat: "Arche". Het is een Oecumenische kerk (Katholiek, Luthers en Reformiert). Ook heeft een Roemeens-Orthodoxe gemeenschap hier haar thuiskerk.

Het is een actieve geloofsgemeenschap die zich inzet voor zowel de eilanders zelf als voor de vele gasten die het hele jaar door op Borkum verblijven. Twee jonge vrouwelijke dominees en een RK pastor runnen deze geloofsgemeenschap.

De kerken zijn elke dag open voor publiek. Ik krijg het Borkumer Karkenblattje aan gereikt. Het is verbazend wat er allemaal te doen is vanuit de kerken en hoe de kerken zichtbaar gemaakt worden op dit eiland.

Ik schrijf in het gastenboek dat ik lid ben van De Regenboog in Leiden en hoe fijn ik het vind een gelijkgestemde Oecumenische Gemeenschap te treffen hier in Ostfriesland.

Ella Veenstra-Monteban

Nieuwe website!

De website van de Protestantse gemeente Leiden was toe aan een make-over. Op de vernieuwde site vindt u informatie over de activiteiten van de kerken, Kerkbalans, het Leids Kerkblad en nog veel meer. U bent van harte welkom om een kijkje te nemen op www.protestantsekerkleiden.nl.

We horen graag wat u ervan denkt, laat het weten op info@kerkelijkbureauleiden.nl.

En wilt u iets terugzoeken op de oude website?

Niet getreurd, voorlopig blijft deze nog online op het vertrouwde adres: www.protestantsegemeenteleiden.nl.

Bas en Marjolein, namens het Kerkelijk Bureau

Geloof en Betekenisvol Ouder worden

4 Zomerochtenden

Bijeenkomsten zijn afzonderlijk te volgen.

Di. 14 juli: BEELDEN VAN OUDERDOM
Over gracieus oud worden

Di. 28 juli: OUDER WORDEN EN LICHAMELIJKHEID
Over afhankelijkheid en kwetsbaarheid

Di. 11 augustus: OUDERDOM EN SPIRITUALITEIT
Over innerlijke ruimte en vrijheid

Di. 25 augustus: OUDERDOM EN DE DOOD
Over verlies en loslaten

Waar: Vredeskerk

Tijd: 10.30 - 12.00 uur

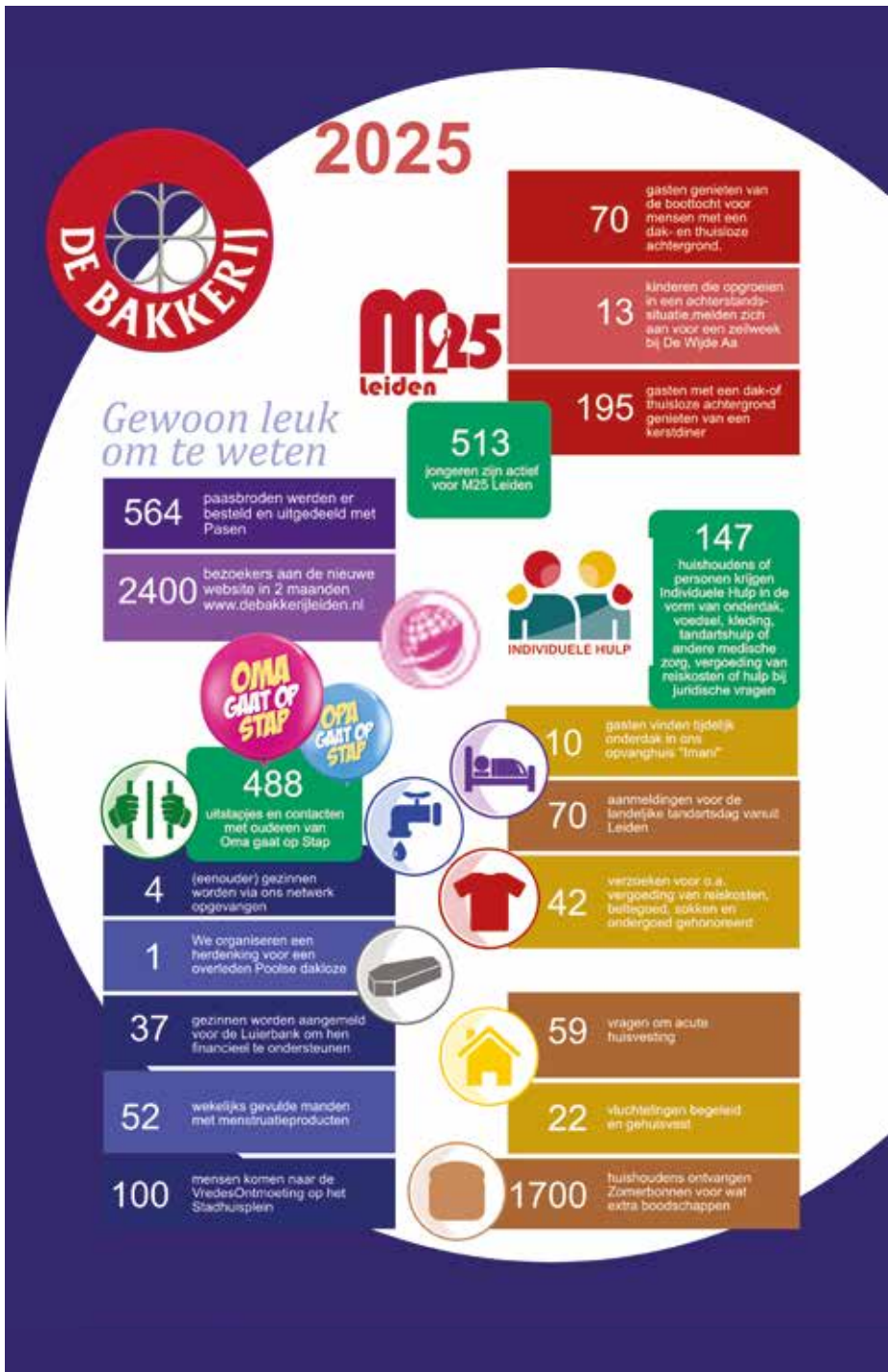
Doelgroep: leeftijd 67+

Gespreksleiding: Louise Pino en Jorine de Klerk

Aanmelden: graag, maar hoeft niet:
pastorjorinedeklerk@gmail.com
Tel: 06 38 70 94 40

 Protestantse gemeente Leiden

Organisatie: Stuurgroep Ouderen van de Protestantse gemeente Leiden

Colofon

Leids Kerkblad

Is een uitgave van de
Protestantse gemeente te Leiden
Van Vollenhovenkade 22, 2313 GG Leiden
T: 071-5764145

E: redactie@protestantsegemeenteleiden.nl

De PgL en de Diaconie PgL zijn aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instellingen. Uitgebreide informatie op de website:

www.protestantsegemeenteleiden.nl/anbi

Redactie

Marjolein Kruiders, redactie/communicatie
Bas van Emmerik, eindredactie
Gerard Daalhuizen, hoofdredacteur
Ronald Hartsuiker, algemeen

Het volgende nummer

verschijnt op 17 september. De kopij moet uiterlijk op **maandag 31 augustus** om 12.00 uur zijn ingeleverd.

Collectebonnen

www.protestantsegemeenteleiden.nl/webwinkel
E: info@kerkelijkbureauleiden.nl

Advertentieredactie

info@kerkelijkbureauleiden.nl

Vormgeving

Chris Driessen Desktopping - cdtp@ziggo.nl

Druk

De Bink - Leiden

Wijkgemeente Zuid West - De Pelgrim

Predikant: ds. Mirjam Buitenwerf, 06-40425789

E: buitenwerf.pglzw@gmail.com

Pastor: Jorine de Klerk, 06-38709440

E: pastorjorinedeklerk@pg-leiden.nl

Scriba: Trienke van Berkum

E: scriba-pgleidenzuidwest@hotmail.com

Info: <https://leidenzuidwest.protestantsekerk.net>

Kerkelijk centrum: De Verdieping

Stevensbloem 269, 2331 JD

De Verbinding - Vredeskerk

Pastor: Jorine de Klerk, 06-38709440

E: pastorjorinedeklerk@pg-leiden.nl

Scriba: Lodewijk de Jonge

E: scriba@deverbindingleiden.nl

Info: www.deverbindingleiden.nl

Wijkcentrum De Wijkplaats:

Topaaslaan 23, 2332 JC, 071-7851276

Marekerkgemeente - Marekerk

Predikant: ds. Ton Jacobs, 071-8870207

E: jacobs@marekerk.nl

Scriba: E: marekerk@gmail.com

Info: www.marekerk.nl

Wijkgemeente Hooglandse Kerk - Hooglandse Kerk

Predikant: ds. Margreet Klokke, 06-48228505

E: klokke@hooglandsekerk.nu

Scriba: Rutger van Soeren

E: scriba@hooglandsekerk.nu

Info: www.hooglandsekerk.nu

Merenwijk - De Regenboog

Scriba: Anja Rijken

E: scriba-wkr@kcregenboog.nl

Info: www.deregenboogmerenwijk.nl

Diaconie - De Bakkerij

Coördinator: ds. Judith van den Berg-Meelis

E: info@debakkerijleiden.nl

Info: www.debakkerijleiden.nl

Ekklesia Leiden

Pastor: ds. Owe Boersma, 06-30559980

E: o.boersma@ekkesialeiden.nl

Secretariaat: Rapenburg 100, 2311 GA Leiden

E: info@ekkesialeiden.nl

Info: www.ekkesialeiden.nl

Jong-PgL

E: jong@pg-leiden.nl

Ouderenpastoraat PgL

Pastor: Jorine de Klerk, 06-38709440

E: pastorjorinedeklerk@pg-leiden.nl

Algemene Kerkenraad en

College van Kerkrentmeesters

Secretariaat: Van Vollenhovenkade 22

2313 GG Leiden

Uitvaartverzorging Janson&Bolland
071-5 122 112
 www.levendaal.eu

Janson&Bolland Afscheidscentrum Oegstgeest
 Levendaal 103 Piet Heinlaan 42a
 Leiden Oegstgeest

du PRIE

Restauratie | Renovatie | Utiliteitsbouw | Woningbouw | Projectontwikkeling

www.duprie.nl

bms notarissen

BMS Notarissen ondersteunt en adviseert u bij al uw notariële zaken. Wij adviseren zowel particulieren als ondernemers.

Naar Jeremia 32:14
Neem deze documenten, zowel de verzegelde als de open, en leg ze in een kluis, zodat zij vele dagen bewaard blijven.

Familie recht: mr. M. (Mark) Schwarze
 Register goed: mr. R.J.M. (Renate) Akerboom
 Ondernemingsrecht: mr. R.H. (Roel) Breedveld

Plantsoen 25
 2311 KG Leiden
 T. 071 516 29 30
 E. info@bmsnotarissen.nl

Ons kantoor is aangesloten bij
 NETWERK NOTARISSSEN

RHIJNHOF
 gedenkpark - begraven - asbijzetting

Wilt u meer weten over begraven of over de mogelijkheden van asbestemmingen op Rhijnhof? Kijk dan op de website of maak een persoonlijke afspraak.

www.rhijnhof.nl | info@rhijnhof.nl | 071 - 532 06 09
 Openingstijden gedenkpark: maandag t/m vrijdag: 9.00 – 17.00 uur
 zaterdag, zondag en feestdagen: 11.00 – 17.00 uur.

**DE EERSTE
 STAP GAAT
 ZELDEN
 ACHTERUIT**

DRIEBERGEN
 accountants
 fris | scherp | helder

T 071 402 16 21
 algemeen@driebergenaccountants.nl
 www.driebergenaccountants.nl

VASTGOED ONDERHOUD

Willem Baart & Zn.

Al meer dan
50 jaar

www.baartbv.nl • Tel.: 071-5234111

Kerkelijk Centrum
De Regenboog

Verhuur van zalen
4-20-50-100-250 personen

Vergaderingen recepties
cursussen bijeenkomsten

Gratis parkeren!

Beheerder: Michael Medhani
Watermolen 1, 2317 ST Leiden
071-5212858

Email: beheerder@kcregenboog.nl
www.deregenboogmerenwijk.nl/verhuur

In 2026:
Oneven nummers 11 stuks
Even nummers 8 stuks

**Kapsalon
Smittenaar**
Sinds 1905

Specialist in:
Krullen knippen
Haarkleuringen

071-5124273
Hooigracht 102
www.kapsalonsmittenaar.nl

